

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2018. június 25.

Európai Számvevőszék: Az uniós szabályozás elősegíti a légiforgalmi szolgáltatás korszerűsítését, az uniós finanszírozás azonban jórészt mellőzhető lett volna

Amint arról az Európai Számvevőszék újonnan közzétett jelentése beszámol, a vonatkozó uniós szabályozás elősegítette a légiforgalmi szolgáltatás korszerűsítését. Az uniós finanszírozás azonban a számvevők szerint jórészt mellőzhető lett volna, és az uniós források kezelését hiányosságok is jellemezték.

Az Unió 2005-ben indította el a SESAR programot, amelynek célja, hogy Európa-szerte harmonizálja és korszerűsítse a légiforgalmi szolgáltatás (ATM) rendszereit és eljárásait. E rendszerek kifejlesztése korábban nemzeti szinten történt. Az Unió 2005 és 2020 között összesen 3,8 milliárd euróval támogatta a SESAR-t, ebből 2,5 milliárd eurót különítettek el a rendszerek és eljárások üzembe helyezésének támogatására.

A számvevők azt értékelték, hogy az Európai Bizottság 2011-től kezdve hogyan irányította a SESAR üzembe helyezését, és hogy ez miként járult hozzá az egységes európai égbolttal kapcsolatos politika célkitűzéseinek megvalósításához. Megvizsgálták, hogy az uniós beavatkozást úgy tervezték-e meg, hogy az alkalmas legyen a jelenlegi és a jövőbeni szükségletek kielégítésére, és hogy a beavatkozás járt-e hozzáadott értékkel az uniós légiforgalom-szolgáltatás terén.

„Az átlagosan napi 30 000 járáttal számoló európai légitársaságok irányításához megbízható, harmonizált és korszerű irányító rendszerre van szükség – jelentette ki George Pufan, a jelentésért felelős számvevőszéki tag. Messze nem egyértelmű azonban, hogy a SESAR üzembe helyezésére nyújtott uniós támogatás mekkora haszonnal jár.”

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető [a Számvevőszék honlapján](#).

ECA Press

Mark Rogerson – szóvivő

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – sajtófelelős

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors

eca.europa.eu

A számvevők szerint az ATM korszerűsítése szempontjából hasznos az uniós szintű szabályozás és koordináció. A SESAR közösprojekt-koncepciója elősegíti az összehangolt fellépést, és csökkenti az „utolsóként lépő előnyét”, vagyis azt a jelenséget, hogy az érdekelt felek hajlamosak elhalasztani beruházásaikat, tudván, hogy csak akkor fogják élvezni az előnyöket, amikor már valamennyi érdekelt fél rendelkezik a technológiával. Az ilyen projektek első alkalmazása azonban – a kísérleti közös projekt – híján volt a megfelelő végrehajtási rendelkezéseknek, és olyan funkciókat is magában foglalt, amelyek nem feleltek meg a kiválasztási kritériumoknak.

Az ATM korszerűsítésére irányuló uniós finanszírozás jórészt mellőzhető lett volna, mivel a projektek többsége uniós támogatás nélkül is finanszírozásra talált volna. Az uniós finanszírozás eredményességét végrehajtási hiányosságok is csökkentették. Jelentős mennyiségű pénzeszközt ítéltek oda megfelelő rangsorolás és az eredményesség figyelembe vétele nélkül. A számvevők megjegyzik továbbá: nem történt kellő intézkedés a jelenlegi finanszírozási mechanizmusokból adódó lehetséges összeférhetlenségek enyhítésére, jelenleg ugyanis egyes kedvezményezettek részt vesznek saját pályázatuk vizsgálatában.

A számvevők arra figyelmeztetnek, hogy egyes projektek esetében a végrehajtás nem halad kellő ütemben a szabályokban foglalt határidők betartásához, és emiatt egyre nagyobb a késések kockázata. Megállapításuk szerint nem készülnek mérések a tényleges működési környezetben elért eredményekről.

A számvevők a jobb eredmények eléréséhez egy sor ajánlást fogalmaznak meg. Az Európai Bizottságot elsősorban a következőkre kéri fel:

- javítsa a közös projektek célirányosságát és tegye azokat eredményesebbé;
- vizsgálja felül az ATM korszerűsítésére irányuló uniós pénzügyi támogatást;
- vizsgálja felül és formalizálja a pályázatok előkészítését és benyújtását;
- gondoskodjon a légiforgalmi szolgáltatás korszerűsítésének köszönhetően javuló teljesítmény megfelelő nyomon követéséről.

A szerkesztők figyelmébe

2004-ben látott napvilágot az egységes európai égbolt politikája: az Unió ezzel törekedett választ adni a légiforgalmi szolgáltatás hatékonysági problémáira. A szabályozási keretet az ún. SESAR-projekt (egységes európai égbolt légiforgalmi szolgáltatási kutatás) egészíti ki, amely három szakaszra tagolódik: a meghatározási szakaszra (a korszerűsítést szolgáló európai ATM-főterv kidolgozása), a fejlesztési szakaszra (a szükséges technológiai alapok kialakítása) és a bevezetési szakaszra (az új rendszerek és eljárások tényleges működési környezetben történő üzemeltetése).

Az Európai Számvevőszék 2017 novemberében tette közzé az Egységes európai égboltról szóló 18/2017. sz. különjelentését, amely számos szabályozási eszköz mellett a SESAR projekt meghatározási és fejlesztési szakaszát vizsgálta meg. Mostani ellenőrzésében a Számvevőszék a SESAR harmadik szakaszát, vagyis a légiforgalmi szolgáltatás modernizálását célzó projektek bevezetését vizsgálta.

„A légiforgalmi szolgáltatás korszerűsítésére vonatkozó uniós szabályozás hozzáadott értéket teremtett – a finanszírozás azonban nagyrészt nem volt szükséges” című, 11/2019. sz. számvevőszéki különjelentés 23 uniós nyelven elérhető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

Különjelentéseit a Számvevőszék bemutatja az Európai Parlamentnek és az Európai Unió Tanácsának, valamint az egyéb érdekelt feleknek, többek között a nemzeti parlamenteknek, ágazati szereplőknek és a civil társadalom képviselőinek. A jelentéseinkben megfogalmazott ajánlások döntő többsége a gyakorlatban végrehajtásra kerül.